וועטער:
טייל‌וויז וואלקנדיק, קילער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

דאס אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

זון אויפגאנג — 7.35
זון אונטערגאנג — 5.06

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדא
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

Vol. 21, No. 223. Wed. Oct. 7, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג. מיטוואך כ׳ תשרי, תרצ״ב.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

ציון קאָנסיל זאָגט זיך אָפּ פון רבי י. ל. זלאָטניקס מיינונגען

דעגירונג וועט פארלאנגען האלב-דיקטאטאָרישע מאכט

נאציאנאלער קאונסיל פון קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע דערקלערט, אז דירעקטאָרס „ג״יע וועגדונג״, ווי אויסגעדריקט אין זיינע ארטיקלען און רעדעס, איז זיין פריוואטע שטעלונג. — קאונסיל פאליטיק פאר-בלייבט ניט געגעדערט, וואו א קאנווענשאן וועט עס ניט באשליסן.

(ספעציעלע דעפעש צו „דאס אידישע וואָרט״)

מאנטרעאל, קווע., אקט. 6. — דער נאציאנאלער קאונסיל פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע האט פארענטלאכט פאלגנדיקע דערקלערונג אין אנקלאנג מיט א רעזאלוציע אנגענומען מישע פראבלעמען וואס האבן א שייכות צום אויפבוי פון דער אידישער נאציאנאלער היים.

״דער נאציאנאלער קאונסיל וויל דערפאר אז עס זאל קלאר פארשטאנען ווערן, אז די איינזינניגן אויסערדריקס פון רבי זלאטניק אין זיינע ארטיקלען זיינען זיינע איינענע, און דריקן בשום אופן ניט אויס די אפיציעלע שטעלונג פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

״די שטעלונג פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע צו דער פאלעסטינער אויפבוי ארבעט פארבלייבט אומגעענדערט, און קיין נייער מעטאד זאל באשלאסן ווערן דורך אן אפשטימונג פון א קאנווענשאן.

״דער נאציאנאלער קאונסיל פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע רופט אלע ציוניסטן צו קאנצענטרירן זייערע אנשטרענגונגען אויף דער פראקטישער ארבעט פון דער באוועגונג און ניט צו דערלויבן זיך דערייגענצווונג ווערן אין א דיסקוסיע איבער ניט וויכטיקע פראגן אין אזא קריטישן מאמענט ווי דער איצטיקער״.

פרעמיער ברעקען באַט אַן יוניאָן רעגירונג פאַר מאַניטאָבאַ, אָבער פאָרשלאָג ווערט ניט אָנגענומען

פרעמיער ברעקען האט אנגעבאטן די פארטרעטער פון אלע פאליטישע גרופּן אין דער לעגיסלאטור — אריינצוטרעטן אין דער רעגירונג און גרינדן א יוניאן רעגירונג. די אורזאך אנגעגעבן פון אים אין דער שווערער קריזיס, וואס פאר דערט די פאראייניקונג פון אלע כחות אין אפשאפונג פון פארטיי רייבונגען.

לויט מיר. ברעקענס פלאן וואלט אין קאבינעט איינגעשלאסן ווערן 2 קאנסערוואטיוון. איין ליבעראל אין איין ארבעטער. אין דעם פאל וואלט ניט לעגיסלאטור ניט אויפגעלייזט געווארן ווען איר טערמין עגדיקט. זיך קומענדיקן יוני, נאר זי וואלט געקאנט דורכפירן א געזעץ אז זי זאל פארבלייבן טיקלען און אין זיינע רעדעס זיינען אויסגעטייטשט געווארן פון דער קאנאדער ציוניסטישער אָרגאניזאציע. דער אויסגעגעבן פון דער אויפגעלאכט פאלגנדיקע דערקלערונג פון דער אינגענען אינקלאנג מיט א רעזאלוציע אנגענומען מישע פראבלעמען וואס האבן א שייכות פון דער אידישער נאציאנאלער היים:

״דער נאציאנאלער קאונסיל פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע דריקט אויס זיין טיפסטן פארדרעס, וואס די סעריע ארטיקלען פארעפנט פון רבי זלאטניק אין זיינע ארטיקלען זיינען זיינע איינענע, און דריקן בשום אופן ניט אויס די אפיציעלע שטעלונג פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

״די שטעלונג פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע צו דער פאלעסטינער אויפבוי ארבעט פארבלייבט אומגעענדערט, און קיין נייער מעטאד זאל באשלאסן ווערן דורך אן אפשטימונג פון א קאנווענשאן.

״בעת דער נאציאנאלער קאונסיל האלט, אז יעדער איינציקער ציוניסט, צי ער איז א באאמטער מיט אן עד אדער א פשוט׳ער מיטגליד, האט די פולסטן רעכט אויסצודריקן זיין פערזענלאכע מיינונג אויבער זעלכן ס׳איז ציוניסטישן פראבלעם, סיי א פאליטישן און סיי אן עקאנאמישן, — דריקט אבער דער קאונסיל אויס זיין פארדרעס, וואס די מיינונגען אויסגעדריקט פון רבי זלאטניק אין זיינע ארטיקלען

דעגירונג וועט פארלאנגען האלב-דיקטאטאָרישע מאכט

נאציאנאלע דעגירונג וועט ניט פארליגן קיין באשטימטע פראגראם, נאר וועט פארלאנגען פון פאלק א פרייע האנט. — מעגלאכע שפאלטונג אין די ליבעראלע רייען.

פארלאמענט ווערט היינט אויפגעלייזט; נייע וואלן אין דריי וואָכן אדום

לאנדאן, אקט. 7. — דער פארלאמענט ווערט היינט אויפגעלייזט, און אין דריי וואכן אדום, אקט. 27טן, קומט מען פאר נייע אלגעמיינע וואלן אין לאנד.

די נאציאנאלע רעגירונג קומט א פאראייניקטע צו די וואלן, אבער פרעמיער ראמזי מאקדאנאלד וועט אין זיין מאניפעסט צום פאלק ניט אנצייגענען קיין באזונדערע פראגראם פאר זיין רעגירונג. ער וועט בלויז פארלאנגען פון פאלק א פרייע האנט צו לייטן די דרייגעגדריקע פראבלעמען פון לאנד.

* * *

סטעגלי באלדווין אין סער הערבערט סעמועל וועלן ארויסלאזן באזונדערע מאניפעסטן, אין וועלכע זיי וועלן איינשטימען מיט די הויפט פרינציפן פון מר. מאקדאנאלדס מאניפעסט, אבער זיי וועלן זיי אויסטייטשן יעדערער אויף זיין איינענעם אופן.

א שפאלטונג אין די ליבעראלע רייען זעט אויס צו זיין א גאנץ באשטימטע מעגלאכקייט. עס ווערט באריכטעט, אז א לאיד דזשארדזש איז אבסאלוט קעגן די וואלן און איז שטארק אומצופרידן מיט דער האנדלונג פון סער הערבערט סעמועל, וועלכער איז פארבליבן מיט דער נאציאנאלער רעגירונג. עס קאן זיין, אז ער זאל ארויסשטעלן זיינע איינענע קאנדידאטן, און אפאציציע צו דער רעגירונג.

די ארבעטער פארטיי האט דערויף אויף איר קאנווענשאן אין סקארבארא אנגענומען א פראגראם מיט די פאלגנדיקע פונקטן: אינטערנאציאנאלע קאנפערענץ וועגן געלט סיסטעם, אפשאפונג פון מלחמה חובות, נאציאנאליזאציע פון מינען און לאנד, גרויסע דערזעקיעס פון באוואפענונג, און צוריקקער צו דער אלטער ארבעטסלאזיקייט פרעמיער מאקדאנאלד וועט באקאנט, וועט זיידער ארויסטעלן זיין קאנדידאטור אין סיהאם האבאר, און וועט זיך אנגעבן פאר אן ארבעטער, כאטש די לאפאלע ארבעטער פארטיי איז קעגן אים און וועט ארויסטעלן א קעגן קאנדידאט. אין די לעצטע וואלן האט מר. מאקדאנאלד געקראגן דערנאך 35 טויזנט שטימען, און 12 טויזנט פאר די קאנסערוואטיוון און לי׳בעראלן צוזאמען.

עס ווערט פארשטאנען, אז די מאנ-דאטן צווישן די פארטייען וועלן ניט פארטיילט ווערן אין פארארוים, נאר עס וועט פארבלייבן פאר די לאפאלע פאר-ליטיקער איינצעלנטיטען וועגן א גע-מיינשאפטלאכן קאנדידאט.

ווי די „קענערדיען פרעס״ מעלדעט, איז פיל פ׳סגאדען, וועלכער האט זיך ענרגיליק אפגעזאגט פון ארויסשטעלן זיידער זיין קאנדידאטור, וועט איצט אנגעבן א לארדן טיטול, און וועלכן ער האט זיך פריער מער ווי איין מאל אפגעזאגט.

דזש. ה. טאמאס, קאלאניאלער מי-ניסטער און דאמיניאנס סעקרעטאר, האט פאר דער „קענערדיען פרעס״ אויסגעדריקט זיין טיפסטע איבערצייגונג, אז דאס פאלק וועט גוטהייסן די פאליטיק פון דער נאציאנאלער רעגי-רונג און וועט זי צוריקקערן צו מאכט מיט אן איבערוועגנדיקער מעהרהייט.

פארלאמענט ווערט היינט אויפגעלייזט; נייע וואלן אין דריי וואָכן אדום

סטרייקערס אין עסטעוואן גייען צו-ריק צו דער ארבעט אין די מינען דעם דאָנערשטאג

עסטעוואן, סאסק., אקט. 7. — דער מיינערס סטרייק וואס האט אנגעהאלטן פיר וואכן און האט געקאסט בלוט פארגיסונג פארענדיקט זיך דערווייל, און די ארבעטער קערן זיך אום צוריק אין די מינען דעם דאנערשטאג.

דער צוריקקער איז א רעזולטאט פון א צייטווייליקן אויסגלייך צווישן די סטרייקערס און די באלעראבטס ביי די וויילי קאמיסיע וועט פארענדיקן אויר אויספארשונג. פשרות זיינען געמאכט געווארן דערווייל פון ביידע צדדים, און פאלגנדיקע פונקטן זיינען אנגענומען געווארן:

1. ארבעטער קאמיסיעס פון יעדער מינע ווערן אנערקענט ווי פארשטייער פון די באטרעפנדיקע ארבעטער.

2. דער מינען אקט זאל אפגעהיט ווערן בנוגע קוילן וואס.

3. דאס וואסער אין די מינען זאל באזייטיקט ווערן פון דער קאמפאני.

4. יעדער נייער אפמאך וואס וועט שפעטער דערגרייכט ווערן זאל זיין ווירקזאם אויף צוריק.

5. קיין דיסקרימינאציע קעגן די אר-בעטער צוליב זייער אגטיי אין סטרייק

6. אן 8 שעה׳דיקער ארבעטס-טאג פאר קאנטראקט מענשן, און 9 שעה פאר קאמפאני מענשן.

7. די פראגע פון וואג און אפרעכע-נונגען פאר לויזע קוילן זאל ווייטער פארהאנדלט ווערן ביז א אויסגלייך.

די שטימונג און איצט דא א פריי׳לאכערע און א רואיקע, און די פאליציי וואס האט באוואכט די מינען וועט היינט ווארשיינלאך צוריקגעצויגן ווערן לאנד.

פראָפ. אַסבאָרן ביי קולטור נעוו. פאָרום

פראג. אסבארן, וועלכער האט זיך ניט לאנג צוריק אומגעקערט פון כא-וועגן פארבאנד, וועט ריידן ביי דעם קולטור נעוועלשאפט פארום דעם פריי-טאג, אקט. 9טן, 8.45 אויגט (פונקט), אין פרץ׳זאל. די טעמע פון זיין פאר-טראג וועט זיין „קולטורעלע אספעקטן אין סאוועטן רוסלאנד״. פראג. אסבארן איז איינער פון די שענסטע רעדנער אין ווייניען.

מיט דער לעקציע פאנט זיך אן א סעריע פארומס פון דער אידישער קול-טור נעוועלשאפט, וואס וועט אנהאלטן יעדע וואך (פרייטאג אדער וונטאג) אי-בערן ווינטער. אינם פראגראם וועלן איינגעשלאסן ווערן אנהאנדלונגען אי-בער אידישע און אלגעמיינע קולטורעלע ליטעראראישע און נעוועלשאפטלאכע פראבלעמען, ווי אויך מוזיקאלישע און פארווישלונג פראגראמען.

בערימטער אידישער דאָק-טאָר טויט

בערלין, אקט. 7 (איטא). — דר. נעאערג פינדער, באריומטער מעדיציני-שער אוטאָריטעט, איז דא געשטאָרבן אין עלטער פון 64 יאר.

דר. פינדער איז פאר א סך יארן גע-ווען דירעקטאר פון נאז און האלז שפי-טאל בייס בערלינער אוניווערסיטעט, באריומט מיט דער גריסער צאל באר-ריטמט ספעציאליסטן אין זיין פערסא-נאל. ער האט אויך געדינט ווי לייב-דאקטאר ביי קעניג עדוואַרד פון ענג-לאנד.

שווערע שטראָפן פאַר באַטייליקן אין דעמאָנסטראַציע אין קאַלגאַרי

קאלגארי, אלט., אקט. 7. — דריי מענער און איין פרוי זיינען דא פאר-ארטיילט געווארן צו געפענגניש טערמינען אויף דער קלאגע פון באַ-טייליקן זיך אין אן אונגעזעצלאכער פארזאמלונג, אין פארבינדונג מיט א דעמאנסטראציע דורכגעפירט דא יו-ני 29טן.

דזשיימס קאמפבעל איז פארארו-ר׳ט געווארן צו אינ׳ן יאר געפענ-גניש, אין דייוויד דזשאנס, האנס טערנעס און סאפיא שיינין צו זעקס חדשים יעדערער.

עס איז ביים פראצעס דערווייל גע-ווארן, אז די אנגעקלאגטע האבן גע-האלטן רעדעס רופנדיק די פארזאמל-טע אויפצוזאגן זיך פון צו טאג זיך דע-ליק ארבעטן פון שטאט. ווען די ארעסטן זיינען געמאכט געווארן, זיי-נען אייניקע ארבעטסלאזע פון עד-לאכע פאליציסטן צעשלאגן געווארן.

קאלגארי, אלטא., אקט. 7. — נאך דריי מענער וועלכע האבן זיך דא באַ-טייליקט אין דער דעמאנסטראציע פון ארבעטסלאזע דעם 29טן יוני, באשולד-דיקט אויף די זעלבע קלאגעס, זיינען אין אסיין קאורט פאר׳משפט געווארן צו טורמע טערמינען.

ענדרין גרענס, אנגעקלאגט פאר אטאקירן דעם פאליציסט דזש. מ. קאר-טער, איז דא געכטן פארשיקט געווארן צו צוויי יאר פעניטענטשערי פון ריכ-טער ט. מ. טוידי.

בענדזשאמין דזווארקין, א לאקאלער אידישער תושב פאר די לעצטע 19 יאר און וועלכער האט דא א מוסטער, ברוי-ער און שוועסטער, איז באשולדיקט געווארן אויף דער קלאגע אז ער האט זיך באטייליקט אין אן אומגעזעצלא-כער פארזאמלונג, אין פאבריק-ווילל דער זעלבע שטראף האט אויך געקראגן דזשאזעף פארבי.

דזשאן א׳סוליוואן, וועלכער אין אויף באשולדיקט געווארן אויף דער קלאגע, אז ער איז געווען א מיטגליד פון אן אומגעזעצלאכער פארזאמלונג איז באפרייט געווארן אויפן גרונט וואס עס זיינען ניט געווען גענוג באַ-וויזן קעגן אים.

יאפאן גרייט צו מאָביליזאַציע פון אירע קרינ-שיפן

טאקיא, אקט. 7. — דער יאפאנע-ישער פלאטן שטאב האט ארויסגע-געבן א באפעל צו די קריגס עסקאד-ראנען אין די פלאטן באזעס פון קורע און סאזערא צו זיין גרייט פאר א מאביליזאציע.

די יאפאנעזישע מיליטערישע מאכט אין שאנכאי, וואס באשטייט פון 7 הונדערט סאלדאטן, ווערט אויך גלייך פארגרעסערט אויף עטלאכע הונדערט מאן. די רעגירונג דערקלערט, אז זי האט איצט אין שאנכאי ווייניקער סאלדאטן ווי אנדערע מלוכות, — ענג-לאנד, זאגט זי, האט דארטן 2,300; פראנקרייך, 13,800, און אמעריקע 1,265.

פאר א דרייגענדיקן פאל, ווערט אנגאסירט, שטייען אויף גרייט אפ-צואשווימען צו יערער צייט קיין כי-נע פיר קרייצערן, 24 צעשטערער און 9 שעה

אנב-אורדא

פון מארק

צווישן די שורות

ווי איר ווייסט מסתמא, איז עס איצט דער סעזאן פון וואלן.

אט האט אנגעלאנד באלד אלגעמיינע וואלן, און נאך אן אנדערהאלבן חד-שים — און ווייניפעג אין אנדערע מערב קאנאדער שטעט ווערן אנהייבן אויסקלייבן זייערע שטאט-פארוואלטונ-גען.

און „ביזי״ מיט וואלן איז איצט אויך אין אונזערע אידישע „סאסייטיס״, שולן און ארגאניזאציעס.

זעט עס אויבנאויף אויס, אז ס׳איז דא אן אונטערשייד, — ביי זיי, ביי די אומות העולם, רייסט מען זיך פאר די געזעצר פאר די ביבודים, מען שיט פיף און שוועבל אייגער אויפן צווייטן, מען מאכט מזמור בלבולים, מען ווארפט אונטער אן׳נ׳ר׳טע קעץ אין מען ניסט פאבריצירט אויף דעם אנדערן.

ביי אונז אבער נייזן וואלן צו שיין אין פיין, אום אין „איך בעט אויך אייגער כבוד״, מיט „אקלאמיישאנס״ און מיט באייסטערונג און „העכסטער צופרידענהייט״.

אזוי אמווייניקסטנס האלט מען נעקאנט אורטיילן פון די קורצע נאָ-טיצן אין דער פרעסע וואס לאזן וויסן דער נאנצער וועלט די וויכטיקע פאס-ר׳ונגען, אז די אין די זיינען פון דער-ווייל נעווארן אנצופיר מיט די אועלד-כע און אזעלכע ארגאניזאציעס, סאסיי-טיס אדער שולן.

* * *

עס זיינען אבער דא אויסער אט די פיינע באריכטן וואס דערשיינען אין די צייטונגען אויף אנדערע באריכטן, וואס דערשיינען ניט. צוליב נעוויסע פארשטענדלאכע טעמים פארבלייבן זיי צווישן די שורות, אין דו וועלט וואס קאן ניט לייענען צווישן שורות, ווייס פון זיי ניט.

און כדי צו עפענען די אויגן פון דער וועלט, האבן מיר אנגעשטעלט עסק-פערטן אין לייענען צווישן שורות, וואס האבן אויסגעפונען, אז אויף אידישע וואלן ביינען דורך מיט אביסל שטרייכ-לונגען, אזוי אז מיר שטיינען ניט אפ אין דער הייזיכס פון דיר אומות העולם.

וועל איך דא פרובירן איבערגעבן א באריכט ווי ער דערשיינט, און אויך דעם צווישן׳שורה׳דיקן אינהאלט, און איר קאנט זיך לערנען פון דעם וואס איר ווילט.

די צווישן׳שורה׳דיקע דערנאנצונגען שליסן מיר דא איין אין אט אועלכע קלאמערן: ()..

92 יונטאג, פרישע בראשית, 8.30 אוונט פונקט (עס רעדט זיך אזוי פונקט: דער עולם איז געקומען 10, און אנדערע זיינען נעקומען 11) איז דורכגעפירט געווארן די ערלאכע פאר׳זאמלונג און וואלן ביי דער סאסייטי חובבי ספרות.

דער מיטינג איז געווען זייער גוט באזוכט (זאלן אונזערע שונאים אזוי לעבן: עס זיינען קומען נעקומען א פאר צענדליק מענשן, וואס זיינען געווען אלע ראבינדאמען פאר פרעזידענטן).

דער סעקרעטאר האט אפגעגעבן דעם ערלאכן באריכט, וואס האט געוויזן אויף די גרויסע אויפסטעז פון דער אר-גאניזאציע פארן יאר.

(וואס האט זי אויפגעטאן? די באַ-אמטע האבן א גאנץ יאר געשלאפן, אט וואס זי האט).

דער גרויסער עולם האט אויפגענומ-מען דעם גלעצערן באריכט מיט גרויס ציע איז אנגעקומען געווארן צו באַ-דאנקען די אלטע באאמטע פאר זייער גוטער ארבעט פון יאר.

(נאכדעם ווי איינינקע האבן גוט אויסגעזידלט די באאמטע פאר זייער נאכלעסיקייט אין דיאנקזאגונג דער זאלציע אנגענומען געווארן מיט די שטימען פון די באאמטע, וואס זיינען געווען די מערהייט ביי דער פארזאמ-לונג. די איבעריקע האבן ניט געשטימט ווייל זיי האבן געוואוסט אז עס וועט זיי אלצאיינס ניט העלפן).

* * *

נאכדעם איז מען צוגעטראטן צו וואלן. אזן אונזער באליבטער פרעזי-דענט, מר. לאצעק פויזע, איז דערוויילס געווארן „ביי אקלאמיישאן״ צו אלע-מעגס צופרידענהייט.

(נאכדעם ווי אלע אנווענדונגען האבן זיך אליין נאמינירט. און די אטמאס-פערע איז געווארן א היציקע, האט דער עולם מישב געווען זיך: איידער יענע בכבוד׳וכבר. זאל שוין בעסער זיין ער, דער יכמ׳שמו׳ניק, דער חזיר האט כאטש א פאר טולער, אויב עס פעלט אים חורה און דרך׳ארץ).

דערנאך איז מען צוגעטראטן צו ווייטערדיקע וואלן. —

און אזוי ווייטער.

דער מיטינג איז בכלל דורכגעפירט געווארן אין דער פיינסטער אר׳דענונג (אויסער וואס מען האט זיך א פאר מאל צעפאכטן און אייניקע האבן זיך געגרומען וואדסן מיט ביינקלאר).

צום סוף איז דער עולם צעגאנ-גען רואיק אין שטארק צופרידן (וואס דו, מען וועט זיך צעגיין ניט׳רואיק, ווען עס שטייען דא צוויי געזונטע פא׳-ליציסטן, ארויסגערופן פונם פרעזי-דענט, לאכדעם ווי א ביינקל האט אים געטראפן אין קאפ).

דער עולם וועט לאנג געדייקנען די וואנדערבארע פארזאמלונג (אוודאי זיינען אונטערגעשלאגענע אוינן און אויסגעהאקטע צייגן א גוטע דערמאנונג)

* * *

אט אזוי, רבותי, — לערנט זיך אויף לייענען צווישן די שורות, און איר וועט דאן אויסנעפינען א סך איני-סערעסאנטע זאכן.

און מיינט איר אפשר אז „צווישן שורות״ זיינען דא נאר ביי אונז אידן? איר הערט אפט ווי א מאן, און א ניט׳אידישער אפטער ווי א אידישער, רופט זיין ווייב, „מיין טייערינקע״, „מיין קעצעלע״ און א. וו. אדער, פארקערט, דאס ווייבל ווארקט אזוי צום מאן.

אין דא, זאלט איר וויסן, זייער אפט עפעס צווישן די שורות, — אט, עס-וואס עגלאכעס צו דעם. וואס יענטע טעלעפענרע פלעגט זאגן אפנארעיק, נאר איידעלע מענשן לאזן איבער צווי׳-שען די שורות . . .

און מיר דא זיינען איידעלע מענשן, זייער איידעלע!

אנב-אורדא

צווישן די שורות

אין מערב קאנאדא

אין מערב קאנאדא

אין מערב קאנאדא

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
דאס אידישע וואָרט
Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E.
Published daily except Saturday and Sunday.
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.
Subscription: $6.00 per year.
Established 1910 Phones: 55 409—52 213
WINNIPEG — MANITOBA

דער סוף פון א אידישן אוטאָמאַביל קעניג

(א בריוו פון פארין)
פון י. שעכטמאן
(ספעציעל פאר "דאס אידישע וואָרט")

אמעריקע האט אירן אן אוטאמאביל אין יעדן אין. ער הייסט הערי פארד און ער איז א גאר קנאפער אידן פריינט. אויף פראנקרייך איר איינענעם אוטאמאביל קעניג. ער הייסט אנרי סיטרעאן און ער איז לויט זיין אפשטאמונג א איד. די באמת לענינגראד קארירע פון דעם מענשן, זיין קאלאסאלער דערפאלג אין זיין קאמאטראפאלע ירידה, איז גלייך צו א שפאנענדן ראמאן.

פאר דער וועלט מלחמה איז אנרי סיטרעאן געווען א געוויינלאכער יונגער אינזשינער, וואס האט מיט גאר א קורצער צייט צוריק געענדיקט דעם פארזוכ פאליטעכניקום. בעת דער מלחמה, אין יאר 1915, האט ער געפונען א קליינע סנאריאדן פארריק, וועלכע האט, ווי אלע אנדערע אונטערנעמונגען פון יענער צייט, וואס זיינען געווען פארבונדן מיט דרייס אינזשינער אנדרע מישלין פון דער פראנצויזישער אויטאמאביל אינדוסטריע, געגעבן גלענצנדע פראפיטן. אבער דער יונגער אידישער אינזשינער און פאבריקאנט איז ניט געווען א געוויינלאכער "קרינס נע־ווינגער", ווי טויזנטער אנדערע פאבריקאנטן פון יענער צייט, וועלכע האבן נאכן שוום אפמאך פון ווערסאל, אינגאנצן פארלוירן זייער אייגענטום אין אמעריקע, ווי דאס איז געשען מיט דער פירמע פון אנדרע סיטרעאן. ער האט אנגעהויבן צו ארבעטן אין זיך פון ניט נעקאנט פון אמעריקע, ווי אויך אין אנדערע לענדער, אין דער אייגענער פאבריק אין פאריז, אויפן פונדאמענט פון דער אלטער פירמע מיט דעם נאמען "אפצוקיפן". דעם אייפעל־טורם דעם פאר זיינע רעקלאמע צוועק: אז אין יעדן אונט, ווי נאר עס ווערט פינסטערלאך, צינדן זיך אן איין קאר לאסאלן אייפעל־טורעס צוויי הונדערט טויזנט עלעקטרישע לעמפלאך, וואס ווערן באלד ביינציק קילאמעטער לאנג, ארויפזיצן דריי מענשן

געשמאק

געפאקט פול מיט ווייכע, קרוכלע, ניט־צעריבענע סולטאנאס. וועלכע אנטהאלטן דעם פיינעם פלייוואר פון פרישע פרוכט. אזוי נאהאמ־טיק ווי זיי זיינען געשמאק.

Christie's Sultanas

זי האט הארצרייסנד געוויינט און דער פירסט פון די בערג האט מיט מיטלייד געקוקט אויף דער אומגליק־לאכער.

— איך קאן דאס אומגליק — האט ער געזאגט ווי אין א טרוים פארזונקען — עס גיט נאר איין זאך וואס קילט די דאזיקע ברענענדע הארצנסוואונד און דאס איז די ראַ־כע.

— די ראכע אליין, — האט ער פארגעזעצט און זיינע אויגן האבן ווילד געפלאמט, נאר די ראכע איז באלזאם אויף דאס פארוואונדעטע הארץ. איך וועל אייך דערציילן אן אמתע' פאסירונג, עס איז צוואר איינ־פאך, אבער די דאזיקע איינפאכע געד־שיכטע האט פיל אומגליק פארארו־זאכט.

— הערט מיך אויס:

עס איז אמאל געווען א גריכישער יונגערמאן פון א פארנעמער פאשטא־מונג און ער איז געווען זייער פאר־מעגלאך. ער האט געליבט א שיינע און ליבלאכע מיידל מיטן נאמען מיר־יאנא און ער האט אנגעווענדעט אלעס מעגלאכעס איר צו מאכן פאר זיין פרוי, טראץ דעם וואס ער האט געוואוסט אז זי האט איר הארץ געשיינקט צו א פראנצוזישן ארים־טאקראט. מיריאנאס עלטערן האבן געזאגט דעם יונגנמאן דאס זייער יונגע טאכטער קאן ניט ווערן זיין פרוי ווייל זי האט אן אנדערן געגעבן איר ווארט און זיי האבן אים גערארטן ער זאל הייראטן דאניעלאן — די עלד־טערע טאכטער, וועלכע איז זייער ענלאך צו איר שוועסטער און זי וועט מיט פארגעניגן ווערן זיין פרוי.

— דער יונגערמאן האט פון דעם ניט געוואלט הערן, ער האט שטור־מיש געליבט מיריאנען, און ענדלאך האט דער פאטער פון דער מיידל, וועלכער איז געווען א הויכער באַ־אמטער, און וועלכער האט זיך געוואלט פארקרינגן מיט דעם פארנע־מען און דייטן גריף, פארשפראכן אים צו גיבן זיין איינגעבע טאכטער אונ־טער דער באדינגונג אז ער, דער גריף, זאל פאר דער האכצייט ניט זעען זיין כלה.

בארוישט פון גליק און ליבע האט דער יונגער מאן איינגעשטימט. אין דעם טאג פון זיין האכצייט האט מען צו אים צוגעפירט די כלה געריכט פארשלייערט, אזוי ווי די גריכישע מנהגים זיינען, און מען האט זי אים איבערגעגעבן.

— ער האט זיין יונגע פרוי גע־זעען אין אוונט אין דעם פינסטערן צימער, און אויף מארג, ווען ער האט דערוואכט פון זיי בארוישונג, האט ער דערקאנט, דאס ניט מיריאנא, זאנ־דאן דאניעלא, איר עלטערע שוועס־טער איז געווארן זיין געזעצלאכע פרוי. ער האט דערפארן, דאס מיריאַ־נא איז אנטלאפן מיט איר געליבטן זאך זיין פראנצויזישער געבורטס־שטאט און אים האט מען שענדלאך דערפארן ווי פאלש און שלעכט די וועלט איז?

— דאך, ווארום ווילט איר מיר ניט דערציילן אייער אומגליק, ווארום ווילט איר מיר ניט זאגן ווער איר זייט?

— ניין, איך קאן עס ניט, — האט זי שטיל געזעפצט, — איך האב הייר־ליך געשוואוירן קיינמאל ניט צו אנטדעקן מיין אומגליק, זאגסט וואלט מען מיך געטויט.

— א, גרויסער מאנ, וואס האט ער געטאן מיט דער ארימער, אלטער פרוי, האט ער זי געטויטעט? — האט די פרעמדע פרוי געשטאמלט דערשראקן קוקנדיק אויף זיין פנים.

— ניין, הילפלאזע פרויען האט יענער מאן קיין שלעכטס ניט גע־טאן, ער האט דער אלטער פרוי גע־בראכט אין א זיכערן פלאץ און ער האט פאר איר געזארגט אז עס זאל מיט איר קיין שלעכטס ניט פאסירן.

און דער דאזיקער אנפירער פון די באנדיטן, אטהאנאס, אדער אטהאנא־סיאס, וועלכן דאס פאלק רופט קאפ־טאן טאשא, דער פירסט פון די בערג, ער שטייט איצט פאר אייך, ער האט אויף זעלבסט דערציילט זיין געשיכ־טע, האַ, האַ, האַ!

מיט א הויגן שרעקנס געשריי איז די פרוי געזונקען צו דעם באדן, וועד־רענד קאפיטאן טאשא איז מיט א בי־טערן געלעכטער פארשווינדן געווארן אין איינער פון די פעלזן הייל.

קאפיטל 3

די פארלאזענע

דאס טעאטער שפיל אין דעם בול־וואַרד פון פאריז איז געווען צו עני־דע און די באזוכער האבן זיך האס־טיק קיין עלאזן צום ארויסגאנג.

אין א ווינקל פונם טעאטער איז געשטאנען א יונגע פרוי ציטערנדיק פאר קעלט, און אירע טונקעלע, מאנ־דעל פארביקע אויגן האבן אין אן אומ־רואיקער דערוואַרטונג געקוקט אויף דעם פרייליך פלוידערנדן עולם.

כמעט אלע זיינען שוין אויסגע־גאנגען און נאר איינצלנע פערזאנען האבן איצט פארלאזן דאס טעאטער.

— אללא, — האט די יונגע פרוי געשטאמלט האלב וויינענדיק אין א פרעמדער שפראך, ער קומט נאך אלץ ניט. צוויי נעכט איז ער שוין ניט געקומען אהיים און צוויי מאל האב איך שוין דא אומזיסט גע־וואַרט אויף אים.

אן עלעגאנטער עקיפאזש האט זיך פלוצלונג אפגעשטעלט לעבן דעם טע־אטער, נשטיצט אויף דעם ארם פון א יונגן מאן איז דערשינען א שיינע פרוי, איינגעהילט אין א קאסטבארן מאנטל — דאס איז געווען די ערשטע זינגערן פון דעם טעאטער, וועלכע איז געווען באליבט דורך איר שיינ־קייט.

און ער, אין וועמעס ארם די פרוי־מאדאנא איז געווען אנגעשפארט, ער איז פרעדעריקא, איר געליבטער.

די מאנדל פארביקע אויגן פון דער יונגער מיידל האבן דערשראקן גע־קוקט אויף דער שיינער פארל און א פארצווייפלטער געשריי האט זיך ארויסגעריסן פון איר מויל.

פריעדריקא האט א שידער גע־טאן. שנעל איז ער אריינגעשפרונגען אין דער קארעטע צוזאמען מיט דער באזאנען.

— א, אללא, — האט די בלאסע פרוי געשטאמלט דערשראקן — דאס איז מורא'דיק.

— חא, חא, חא, ניט אמת, דאס איז אן אינטערעסאנטע געשיכטע.

אטהאנאסיאס האט הייזעריק גע־לאכט און ער האט אפגעקערט זיין פנים אין א זייט, אום די פרוי זאל ניט באמערקן זיין שמערץ.

— און ווייסט איר, וואס דער באַ־טראגענער מאן האט געטאן? — האט ער פארטגעזעצט — ער האט פאר־לאזט זיין פרוי אין ער איז ארויס אין די בערג, דארט האט ער געטראפן באנדיטן, וועלכע האבן גערן איינ־געשטימט צו קהין זיין ראכע דורשט; מיט זיי האט ער באפאלן די הויז פון די פארערעטערישע אלטערן, ער האט אלעס געפלינדערט און די הויז האט ער אנגעצונדן. דאס האט זיין צארן געקילט. די עלטערן זיינען אויס מורא נאך פריער אנטלאפן, אויסער איין אלטע פרוי, מיריאנאס באבע איז פארבליבן.

— א, גרויסער גאט, וואס האט ער געטאן מיט דער ארימער, אלטער פרוי, האט ער זי געטויטעט? — האט די פרעמדע פרוי געשטאמלט דערשראקן קוקנדיק אויף זיין פנים.

— ניין, הילפלאזע פרויען האט יענער מאן קיין שלעכטס ניט גע־טאן, ער האט דער אלטער פרוי גע־בראכט אין א זיכערן פלאץ און ער האט פאר איר געזארגט אז עס זאל מיט איר קיין שלעכטס ניט פאסירן.

און דער דאזיקער אנפירער פון די באנדיטן, אטהאנאס, אדער אטהאנא־סיאס, וועלכן דאס פאלק רופט קאפ־טאן טאשא, דער פירסט פון די בערג, ער שטייט איצט פאר אייך, ער האט אויף זעלבסט דערציילט זיין געשיכ־טע, חא, חא, חא!

מיט א הויגן שרעקנס געשריי איז די פרוי געזונקען צו דעם באדן, וועד־רענד קאפיטאן טאשא איז מיט א בי־טערן געלעכטער פארשווינדן געווארן אין איינער פון די פעלזן הייל.

קאפיטל 3

די פארלאזענע

דאס טעאטער שפיל אין דעם בול־וואַרד פון פאריז איז געווען צו ענ־דע און די באזוכער האבן זיך האס־טיק קיין עלאזן צום ארויסגאנג.

אין א ווינקל פונם טעאטער איז געשטאנען א יונגע פרוי ציטערנדיק פאר קעלט, און אירע טונקעלע, מאנ־דעל פארביקע אויגן האבן אין אן אומ־רואיקער דערוואַרטונג געקוקט אויף דעם פרייליך פלוידערנדן עולם.

כמעט אלע זיינען שוין אויסגע־גאנגען און נאר איינצלנע פערזאנען האבן איצט פארלאזן דאס טעאטער.

— אללא, — האט די יונגע פרוי געשטאמלט האלב וויינענדיק אין א פרעמדער שפראך, ער קומט נאך אלץ ניט. צוויי נעכט איז ער שוין ניט געקומען אהיים און צוויי מאל האב איך שוין דא אומזיסט גע־וואַרט אויף אים.

אן עלעגאנטער עקיפאזש האט זיך פלוצלונג אפגעשטעלט לעבן דעם טע־אטער, נשטיצט אויף דעם ארם פון א יונגן מאן איז דערשינען א שיינע פרוי, איינגעהילט אין א קאסטבארן מאנטל — דאס איז געווען די ערשטע זינגערן פון דעם טעאטער, וועלכע איז געווען באליבט דורך איר שיינ־קייט.

און ער, אין וועמעס ארם די פרוי־מאדאנא איז געווען אנגעשפארט, ער איז פרעדעריקא, איר געליבטער.

די מאנדל פארביקע אויגן פון דער יונגער מיידל האבן דערשראקן גע־קוקט אויף דער שיינער פארל און א פארצווייפלטער געשריי האט זיך ארויסגעריסן פון איר מויל.

פריעדריקא האט א שידער גע־טאן. שנעל איז ער אריינגעשפרונגען אין דער קארעטע צוזאמען מיט דער פרימאדאנא. און דאס אומגליקלאכע מיידל האט דעם עקיפאזש נאכגעקוקט ביז ער האט זיך מער ניט געזעען.

שווערע טרערן האבן זיך געקייקלט אויף אירע באקן און זי האט שטיל געמורמלט.

— באטראגן אין פארלאזן.

(ווייטערעס קומט)

אמפיטעאטער

מאָנטאג, אָקטאָבער 12טן

טיקעטס פאר'ן געזאנג רעסיטל פון

דזשאן מעקאָרמאק

ווערן איצט פארקויפט אין ווייניפעג פיאנא קא. לטד, און פיפלס בוק סטאָר, 816 מיין סטריט.

$1.00, $1.50, $2.00, $2.50

8,000 פערזאן האבן באגריסט מעקאר־מאקן צו זיין רעסיטל אין סאלט לעק סיטי, אקטאבער 5טן (לעצטע וואך).

סעזאן טיקעטס פאר סעלעבריטי קאנצערט סעריעס

ווערן שנעל פארקויפט

פריזען (9 קאנצערטן)

$8.00, $10.00, $13.00, $17.00, $20.00, $21.00

אויף פארלייגנערטן אפצאל פלאן. באקט אפיס אין

ווייניפעג פיאנא קאמפאני לימיטעד

מיין פלאר

טעלעפאן 693 88

RKO Winnipeg
FORMERLY THE ORPHEUM
FORT STREET

היינט ווערט געוויזן

אומגעדעכטיקייט, פאלשקייט, קאנספיראציע

בארויבט אן אומשולדיקן פאטריאט פון זיין היים, פאמיליע און לאנד!

"דער דרייפוס פראצעס"

א באריומטער משפט

און א אויסגעצייכנטער ראמאנס!

די לעבנס זאָרג פון יעדער מוטער

ברויס פארזיכטיקייט מוז געשייניקט ווערן כדי צו זיין זיכער, אז קינדער וואקסן ניט אריבער זייערע נארמאלע כוחות. אז זיי לאקסן נארמאל, און רעגל־מעסיק, און א זייערע קערפערס, שכל און מוסקולען אנטוויקלען זיך אין דער זעלבער מאס.

קינדער וואס וואקסן נויטיקן זיך אין מער נארונג, ווי געוויינלאכע שפייז שטעלט צו. ניט אייערע קינדערלאך אוואלטין. עס אי מחיה'דיק, און עס שטעלט צו אין א קאנצענטרירטער, גוט־באלאנסירטער און לייכט פארדייענדער פארמע אלע נארונגס עלעמענטן, וואס זיינען נויטיק פאר געזונט וואוקס. קינדער האבן הנאה פון אוואלטין צווישן איין מאלצייט און דעם צווייטן; פוקט ווי ביי יעדן מאלצייט. די דאזיקע וואונדערבארע נאטור שפייז מאכט זייער גלאט מילך מער באַ'טעמ'ט, מער נארהאפט און לייכטער צום פארדייען. אוואלטין בויט א קרעפטיק קערפער, געזונטע נערוון און שארפע מוחות.

OVALTINE

דער טאָניק שפּייז געטראנק

בויט דעם מארך, נערוון און קערפער

ווערט פארקויפט אין אלע גוטע סטארס אין טינס צו 50ס., 75ס., $1.25, און אין ספעציעלע טינס פאר דער פאמיליע צו $4.50.

ווערט אויך סערווירט אין סאדא פאונטענס.

A. WANDER LIMITED, London, England and Peterborogh, Canada.

וואָרנונג

עס איז נישטא קיין סאכסטיטוט פאר אוואלטין. עס ווערט גע־מאכט דורך א באזונדערן פראָ־צעס פון פרישע אייער, רייך אין מילך און קרים, פיין צייטיקע באַרלי מאלט. דאקטוירים אי־בער דער גאנצער וועלט רעקאָ־מענדירן עס אלס אן אויסגעצייי־כענטע שפייז.

קלובן און אינדיווידועלע פארטיעס

זיינען העפלאכסט איינגעלדן צו אמראכטן און מאכן רעזערוואציעס איצט

אין די קריסטאל גארדנס

פאר טענץ, באנקעטן און חתונות — זייער מעסיקע פרייזן

291½ פארטעדזש עוועניו טעלעפאן 87 076

עדמאנטאן עדמאנטאן

עדמאנטאנער נאטיצן

מר. ביל גאלדבערג האט זיך צוריק־געקערט פון זיין וואקאציע אין סעאטל און אשען פאלס.

* * *

מר. דזש. אויריליינער האט זיך צו־ריקנגעקערט פון ענגלאנד, וואו ער האט פארבראכט די זומער מאנאטן.

* * *

מיס מעריאן ביינדער האט דורכ־געפירט א בריידזש און טאנץ זונטאג אוונט. מיס איוואַ ראטשעסקי אין אי־זי מארגאלים האבן געוואונען די פרייזן.

* * *

מרס. ד. קאהן האט געגעבן א טיי אין איר היים שבת נאכמיטאג.

* * *

דער קאונסיל פון אידישע פרויען אין עדמאנטאן האט דורכגעפירט זייער יערלאכן יום כפור טאנץ אין תלמוד תורה זאל. מרס. דזש. סטאר און מרס. פאדערסקי האבן געהאט דעם אויפזיכט איבער די טיקעטס, ווי אויך מרס. דזש. הורטיג און מרס. ר. שמעלניצקי.

דעם אויפזיכט איבער די רעפרעש־מענטס האבן געהאט די פאלגנדע פרוי־ען: מרס. וו. ווייסמאן, מרס. א. אס־טרי און מרס. א. מילער. מרס. ה. בלומ־פילד, און מרס. ס. איזראעל האבן געהאט דעם אויפזיכט אויפן ראפל — א שיינער טיש לאמפ, וועלכער איז געוואונען געווארן פון מר. מעקס נאר־פין.

דער טאנץ איז געווען א דערפאלג. די פראפיטן וועלן פארנוצט ווערן פאר פילאנטראפישע צוועקן.

* * *

מיס סוזע מארגאלים האט דורכגע־פירט א טאנץ לכבוד סימא רודין, פון קענאדא, סאסק.

* * *

דער מוטער פאראיין פון תלמוד תורה האט געגעבן א סוכות פארטי פאר די קינדער פון תלמוד תורה, מאנ־טאג בייטאג. דר. ווייסטויב האט גע־רעדט ווענן דער באדייטונג פון סוכות. מר. פעקארסקי האט גערעדט ווענן דער באדייטונג פון לולב. א שיינע סוכה איז אויפגעבויט געווארן אין זאל, באַ־האנגען מיט פרוכטן. פילמס פון ארץ ישראל, און ווי אזוי יום־טובים ווערן דארטן געפייערט, איז געוויזן געווארן אין דערקלערט געווארן פון מר. פע־קארסקי. שפעטער, נאכמיטאג האט די מוטערס אקזילערי סערווירט פרוכט און "קעיק".

* * *

דער אלד פאוקס בריידזש קלוב האט אפגעהאלטן די ערשטע "נייס" פון סע־זאן, דיינסטאג נאכמיטאג אין דער היים פון מרס. י. וואל. מרס. שמעלניצקי האט געוואונען דעם פריז.

* * *

די פינאנצן פרויען ארגאניזאציע האט דורכגעפירט א שמחת בית השו־אבה אין תלמוד־תורה זאל, די פראנ־ראם איז באשטאנען פון לעבעדיקע בילדער, נאציאנאלע לידער; א פאהלע־זונג פון מיס ראפקין, פון קאלגארי. מר. גורעוויטש האט געגעבן א מאנא־לאג פון שלום עליכם.

דר. ווייסטויב איז געווען פארזי־צער פון דער אונטערנעמונג. ער האט געהאלטן א רעדע ווענן ארץ־ישראל.

יהודית.

DR. J. C. SHARP
דאנטיסט
אפיס שטונדן, 9 ביז 5
אוונטן ביי אפאינטמענט
Office Ph 24718; House Ph 82246
Rm. 106 Pantages Theatre Bldg.
Cor. Jasper Ave. and 102nd St.
EDMONTON, ALTA.

MORRIS BAKER
לאו אפיס
510 TEGLER BLDG. PHONE 27 888

E. S. AGNEW
דראגיסט און סטיישענער
9546 Jasper Ave. Phone 22 432
EDMONTON, ALTA.

NORWOOD SHEET METAL WORKS
9568-111 AVE. PHONE 72385
EDMONTON, ALTA.
ספעציאליזירן זיך אין ווארימע לופט באהייצונג
דזשענעראל ריפעירס
אלצדינג אין שיעט מעטאל

W. H. JACKSON
פארקויפט די
ניו יארק לייף אינשורענס קאמפאני.
פערזענלאכע באדינונג
919 McLeod Bldg.
Phones:
Office 25 805; House 72 870

B. A. MOIR
פלאמבינג, היטינג און גאז פיטינג
אפשאצונגען פריי
10530 97th Street Ph. 27 556
EDMONTON, ALTA.

לאמבער און מילארבעט
פלייט גלאז
סטאר פיקסטשורס
צו
נידעריקסטע פרייזן
W. H. Clark & Co. Ltd.
109 ST. EDMONTON

CHAMPION'S PARCEL DELIVERY
T. M. CHAMPION, Mgr.
PHONES: 22 246—22 056
10121-101st St., Edmonton, Alta.
מיר פירן רענצלאך און קאסטנס.
דעליווערן פעקלאך און מעסערדזשעס.
באגס און קארס צו אייער באדינונג

$36 פאר ווייניפעגער אינסט.

דאס אידישע וואָרט:—

חשוב'ע הערן,—

מיר שיקן אייך א מאני אארדער אויף $36 און מיר בעטן אייך צו פארטיילן דאס געלט, ווי פאלגט: צו דער יוניו־טער חיברו רעליף, $25; צום בית יתו־מים $6.00 און צו דער מאונט כרמל קליניק $5.00.

דאס געלט איז געזאמלט געווארן פון די אידן פון ראבלין מאנטאבא, מוצאי יום כפור.

דעם זעלבן אוונט איז אויך געזאַ־מעלט געווארן $50.00 פארן נאציאנאל פאנד, וואס איז אפגעשיקט געווארן.

מיט ראנקען פאראויס,

מרס. ס. סילבערט,

סעק. פון ראבלין הדסה.

ערשטע גרויסע מוזיקאלישע פאסירונג פונם סעזאן

ראלאנד הייעס

וועלט באריומטער

נעגער טענאר

פלעיהאוז טעאטער, פרייטאג, אקט. 9טן 8.30 אוונט

סיטס איצט אין סייל אין באקס אפיס פון פלעיהאוז טעאטער

פרייזן:

ארקעסטער און באלקאני סירקל $2.00
באלקאני $1.00
באקסעס און לאזשעס $2.50

"האט נאך ניט א קראץ געטאן"

פולשטענדיק געריינינקט פערפעקט אויסגעפוצט

פאר נייע ענגלענד סינקס — פאר סינקס פון יעדן עלטער וואס דארפן אויסזעהן ווי ניי — טוט באן אמי אנבאטן "ווייסן כישוף". אביסל פאודער אנווארפן פון דער באקוועמער בלעכל וואס זיפט זיך דורך פון אויבן. עטלאכע מאל א ריב טאן. פארשווינדעט די שמוץ, בלאטע־ און פלעקן אן א צייכן פון א קראץ־אדער א וועלכן עס איז סימן — און קיינע שמוציקע פעטקייטן בלייבן ניט איבער. אנשטאט דעם — בלויז פערפעקטער קראצלאזער גלאנץ. (און אלצדינג וואס מיר זאגן בנוגע סינקס איז אויך ריכטיק בנוגע באד טאבס). עס איז דא א פאליצע ארום אייער קיטשען סינק פאר באן אמי פאודער. און נאך א באקוועמער פלאץ פאר דעם איז אין באדרום. דאס ווערט פארקויפט אין גראסערי סטארס איבעראל — שניי־ווייס, זיכער, קראצלאזיג, גערוכלאזיג באן אמי.

Bon Ami

CAKE & POWDER

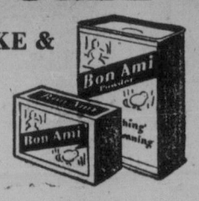

געמאכט אין קאנאדע

JACKSON BROS.
Jewelers, Diamond Merchants
מיר מאכן א ספעציאליטעט פון די ריפערס פון ווייגערס און דזשעולרי.
ספעציעלע אויפמערקזאמקייט צו מעיל ארדערס.
9962 JASPER AVE., EDMONTON

PHOTOS
אין יערער מאנאט
אין אפגעשפיגלט
דער צויבער און
פערזענלאכקייט
פון
דער פעהזאן
Phone 25 444
מאר אן אפאינטמענט
McDERMID STUDIOS Ltd.
10133 - 101st St. Edmonton, Alta.

מיר זיינען די
איינציקע
אויסשליסלאכע
מאנופעקטשורערס
פון
מאנומענטן
אין עדמאנטאן
איידער איר באשליסט צו קויפן א מצבה פאר אייערע ליבע און מייענט, קומט און זעט אונז, עס וועט זיך אייך באצאלן.
ALBERTA GRANITE MARBLE & STONE
10702-101st St. Phone 24 058
EDMONTON

דרייפוס פראצעס אין אר. קיי. א. ווייניפעג

די מייסטעי פון אונז זיינען גוט באקאנט מיט דער דרייפוס טראגעדיע —דעם טרויעריק באריומטן דרייפוס פראצעס וואס האט, אין יענער צייט, אויפגעשטורעמט די וועלט. דער דאזי־קער גרויסער פראצעס איבער דעם גרויסן איד איז איצט דראמאטיזירט געווארן און ווערט געשפילט אויף דער ריידנדיקער סקריז, אין אר. קיי. א. ווייניפעג טעאטער.

אומגערעכטקייט, פאלשקייט, קאנ־ספיראציע, באַרויבט אן אומשולדיקן פאטריאט פון זיין היים, פאמיליע און לאנד — דער גאנצער דרייפוס פראַ־צעס ווערט, מיט אלע איינצעלהייטן, געוויזן היינט אין דער גרויסער בילד, "דער דרייפוס פראצעס".

לאזט ניט דורך די געלעגנהייט, זעט די דאזיקע בילד.

——(::)——

הערט ראלאנד הייעס, דעם באַרימטן טענאָר, פרייטאָג אָוונט

אין זיין געזאנג רעסיטל, אין פלעי־האוז טעאטער פרייטאג, דעם 9טן אק־טאבער, וועט דער באַרימטער נעגער טענאר, ראלאנד הייעס, איינשליסן אין זיין פראגראם די קלאסישע לידער פון אכצנטן יארהונדערט פון האנדעל, מא־צארט, באך, ווי אויך לידער פון אי־טאליענישע מייסטערס פון "בעל קאנ־טא", מיט זייער כאראקטעריסטיש־סטיליסטישער פולקאכענהייט.

ראלאנד הייעס שטעלט צוזאמען זיינע פראגראמען פון די בעסטע לידער וואס עס געפינען זיך אינם רעפערטו־אר. הערט ראלאנד הייעס פרייטאג אוונט, דעם 9טן אקטאבער אין פלעי־האוז טעאטער, איר וועט באגייסטערט ווערן פונקט ווי מען איז פון אים באַ־גייסטערט געווארן אין ניריארק, לאנ־דאן, פאריז, שיקאגא און אין דער נאנ־צער וועלט, וואו ער איז נאר אויפגע־טראטן אין קאנצערטן.

גליק און ראכע

סענסאציאנעלער ראמאן

פון א. א.

(פארזעצונג)

קאפיטל 2

מיריאנא

די פרעמדע האט געשווידערט.

— א, פרעגט מיר ניט! איך בין אן אומגליקלאכע, וועלכע מוז זיין טויט פאר דער וועלט און וועלכע האַ־סען דעם לעבן און די מענשן, האט עס טאגלאן געקלונגען פון איר מויל.

— חא, חא, חא! — האט ער ווילד געלאכט און א שווידערהאפטער עכא האט אפגעקלונגען פון די בערג

— זייענן דא נאך מענשן, וועלכע עס נייט אזוי ווי מיר און וועלכע האבן דערפארן ווי פאלש און שלעכט די וועלט איז?

— דאך, ווארום ווילט איר מיר ניט דערציילן אייער אומגליק, ווארום ווילט איר מיר ניט זאגן ווער איר זייט?

— ניין, איך קאן עס ניט, — האט זי שטיל געזעפצט, — איך האב הייר־ליך געשוואוירן קיינמאל ניט צו אנטדעקן מיין אומגליק, זאגסט וואלט מען מיך געטויט.

— א, גרויסער מאהאמער, — האט ווילד געלאכט און א שווידערהאפטער עכא האט אפגעקלונגען פון די בערג

— זייענן דא נאך מענשן, וועלכע עס נייט אזוי ווי מיר און וועלכע האבן

גליק און ראכע

סענסאציאנעלער ראמאן

פון א. א.

שלאָפלאָז

ווי א סאָוועע

מיט צעטרייסלטע נער־ווען פון דראָגס

ווארפנדיק זיך אין דעם אומרואיקן שלאף. די נער־ווען צעטרייסלט פון דראג־סטימולאנטן, אזעל־כע ווי טענין און קאפעאין, וואס עס האבן די מאלצייט־געטראנקען. דאס איז ווארום מיליאנען מענשן שרעקן זיך פאר זייער שאטן. און מיליאנען טרינקען איצט דעם אפעטיטלאכן צופרידנשטעלנדן פאסטום פאר בעסערן געזונט, רואיקע נערוון, גע־שמאקערן שלאף, פרובירט עס, געמאכט אויגנבליק־לאך אין דער קאפ צו דעם קאסט פון א האלבן סענט, 90 קאפס פון א 50 סענטיקער טין. אדער מען קאן מאכן פאסטום סיריעל דורך קאכן אדער דורך פערקאליטינג 20 מינוט צייט.

פריי — פאר א וואך

סופלאי

מאכט א 30 טאגיקע פראבע פון פאסטום. מיר וועלן אייך געבן דעם סופלאי פאר דער ערשטער וואך פריי. שרייבט צו דזשענעראל פודס לימיטער. סטערלינג טאוער, טא־ראנטא 2, אנטאריא.

מוטערס — נאך א פראבלעם געלייזט

א סך קינדער האבן ניט ליב דעם טעם פון מילך. זיי האבן ליב צו האבן דעם זעלבן טרונק וואס די "דערוואקסענע". עס איז גוט פאר זיי צו האבן א ה י י ס ן טרונק! נוצנדיק הייסע מילך (ניט געזאדענע וואסער) אנשטאט געזאדענע וואסער! זיי וועלן ליב באקומען דעם טעם מאמענטאל!

Postum

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY OCT 14 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

דאָנערשטאג כ׳ תשרי, תרצ״ב.

אגב-אורחא

פון מארק

מאקדאָנאלדס גלויבן אין זיין מיסיע

אן ערך אין עס אזוי געווען: ווען פרעמיער מאקדאָנאלד האט א בערגערייזן זיינע באציאונגען מיט ג מייסטע פון זיינע חברים אין אין ג ווארן דער פירער פון א קאָאליציע ר גירונג, האט ער דערקלערט, אז ער טו עס אין די אינטערעסן פון די ארבי טער, און זיי וועלן אים שטיצן.

די ארבעטער האבן אים ניט ג שטיצט, און די עקזעקוטיווע פון דע שלאפן פון דער פארטיי און דערקלער קרייג קענן זיין רעגירונג.

האט מר. מאקדאָנאלד דערקלער אז וואס עס זאל ניט זיין די שטעלו פון דער פארטיי, רעכנט ער ז הויפטזאכלעך מיט דער מיינונג ג זיינע איינענע ווייליער, אז אויב ע וועלן אים פאראורטייל, אין פארפא — ער וועט זיך מוזן אונטערגעבן ז מאלגן זייער באפעל.

האט די ארבעטער פארטיי פון ז איינענעם באציאונג אין סיאהם האבן — די זעלבע וואס האבן אים נאר נירט און דערווייל, — פאראורטיילט מאקדאָנאלדן און האט אים אויפ פאדערט ער זאל רעזיגניר פונם אפ לאמענט, וואו ער פארטרעט זיינע וו לער איצט קענן זייער ווייל.

האט פרעמיער מאקדאָנאלד דער געענטפערט, אז ער וועט ניט רע נירן: ער האט גרעסערע פליכטן ווי זיינע ווייליער, — נאציאָנאלע פליכ

* * *

נייט פון אזוי ווייטער, און עס וועט קלאר און אייב די פירערשאפט דר כאטש ווייל עס איז אויס די מיי פון דער ארבעטערשאפט, איז דו ב טיש ארבעטערשאפט, אויב ניט פ 100 פראצענט, איז אמווייניקס 98 פראצענט קענן מר. מאקדאָנא יערפאלס האט די איצטיקע אר טער פארטיי קאנווינשען אין סק באנא געדאנקס ווייל עס איז אי דריקן די מיינונגען פון דער ארבע שאפט, און זי, די קאנווינשן, סאליך קענן מאקדאָנאלדן.

אבער פרעמיער ראמזי מאקדאָנא דער יאר־לאנגער משמעדיגן פונם ציאליזם און די ארבעטער אינטער קאן זיך נאך אלץ ניט געווייזן צו ראל פון א פירער אין א קאָאליצ וואס באשטייט הויפטזאכלעך קאנסערוואטיוון און דעכטערע ל ראלן.

אבער ער באשליסט, ווי עס זאָל צו קאבינעטסרן אין די פארשטי דיקע וואלן, ניט אנדערש ווי אן בעטער קאבינעטס.

האט ער לכתחילה געהאפט אז נאפיטאליע פון דער ארבעטער פא אין סיאהם האבן. ווען די האפ האט אפגעגעבן, האט ער קלערט, אז ער וועט דארטן אריינשטעלן זיין מאנדידאטן. נאר ווערלכע ס׳איז דארטיקע ארבע ארגאניזאציע וועט אים נאכזיכן. און איצט דערציילט זיך שוין, נ ניט פון קען ארבעטער ארגאניזא ער שטעלט אריינס דארטן זיין קא דאטור, ווי אן ארבעטער קאנדידאט פארטיי!

* * *

סיאהם האדבאר איז פון דער א טער פארטיי פריער באשטימט גע פאר מר. מאקדאָנאלד, ווייל דאנ עס עווען דער זיכערסטער ארבעטער צירק אין לאנד: אין דער לעצטע האט מר. מאקדאָנאלד געקראנט ד איבער 35 טויזנט שטימען, צו 12 זענען פאר דעם קאנסערוואטיוון דידאט אין דעם ליבעראלן קאנד צוזאמען.

אין איצט קלאר, אז דר פארטיי וועט דארט ארויסשטעלן איינענעם קאנדידאט, קענן מר. דאנאלד, וועלכער וועט זיך ד שטיצן הויפטזאכלעך אויף אן ב טויזנט קאנסערוואטיוון און ליבע שטימען, און דערנאך ערשט אויף ער וועט קאנען באפרייזן פון די מער־שטימען פונם אפיציעלן ארג קאנדידאט.

און טאמער וועט ער דורכפאל איז זייער מעגלאך? דאן וועט ער ברענן נאך א כעלעל פרינציפ אז מאכן נאך א שריט אין דער ר ער וועט עס מסתמא ארויסשטעלן ווי דיראטור אין א זיכערן קאנס איבער 35 טויזנט שטימען, צו 12 זענען פאר דעם קאנסערוואטיוון דידאט אין דעם ליבעראלן קאנד צוזאמען.

אין איצט קלאר, אז דר פארטיי וועט דארט ארויסשטעל איינענעם קאנדידאט, קענן מר. דאנאלד, וועלכער וועט זיך ד שטיצן הויפטזאכלעך אויף אן ב טויזנט קאנסערוואטיוון און ליבע שטימען, און דערנאך ערשט אויף ער וועט קאנען באפרייזן פון ד מער־שטימען פונם אפיציעלן ארג קאנדידאט.

* * *

אין מערב קס

עטאבלירט אי בערשיי

יעדן מ

אגב-אורחא

פון מארק

מאקדאָנאלדס גלויבן אין זיין מיסיע

אן ערך אין עס אזוי געווען: ווען פרעמיער מאקדאָנאלד האט א בערגערייזן זיינע באציאונגען מיט ג מייסטע פון זיינע חברים אין אין ג ווארן דער פירער פון א קאָאליציע ר גירונג, האט ער דערקלערט, אז ער טו עס אין די אינטערעסן פון די ארבי טער, און זיי וועלן אים שטיצן.

די ארבעטער האבן אים ניט ג שטיצט, און די עקזעקוטיווע פון דע שלאפן פון דער פארטיי און דערקלער קרייג קענן זיין רעגירונג.

האט מר. מאקדאָנאלד דערקלער אז וואס עס זאל ניט זיין די שטעלו פון דער פארטיי, רעכנט ער ז הויפטזאכלעך מיט דער מיינונג ג זיינע איינענע ווייליער, אז אויב ע וועלן אים פאראורטייל, אין פארפא — ער וועט זיך מוזן אונטערגעבן ז מאלגן זייער באפעל.

האט די ארבעטער פארטיי פון ז איינענעם באציאונג אין סיאהם האבן — די זעלבע וואס האבן אים נאר נירט און דערווייל, — פאראורטיי מאקדאָנאלדן און האט אים אויפ פאדערט ער זאל רעזיגניר פונם אפ לאמענט, וואו ער פארטרעט זיינע וו לער איצט קענן זייער ווייל.

האט פרעמיער מאקדאָנאלד דער געענטפערט, אז ער וועט ניט רע נירן: ער האט גרעסערע פליכטן ווי זיינע ווייליער, — נאציאָנאלע פליכ

* * *

נייט פון אזוי ווייטער, און עס וועט קלאר און אייב די פירערשאפט דר כאטש ווייל עס איז אויס די מיי פון דער ארבעטערשאפט, איז דו ב טיש ארבעטערשאפט, אויב ניט פ 100 פראצענט, איז אמווייניקס 98 פראצענט קענן מר. מאקדאָנא יערפאלס האט די איצטיקע אר טער פארטיי קאנווינשען אין סק באנא געדאנקס ווייל עס איז אי דריקן די מיינונגען פון דער ארבע שאפט, און זי, די קאנווינשן, סאליך קענן מאקדאָנאלדן.

אבער פרעמיער ראמזי מאקדאָנא דער יאר־לאנגער משמעדיגן פונם ציאליזם און די ארבעטער אינטער קאן זיך נאך אלץ ניט געווייזן צו ראל פון א פירער אין א קאָאליצ וואס באשטייט הויפטזאכלעך קאנסערוואטיוון און דעכטערע ל ראלן.

אבער ער באשליסט, ווי עס זאָל צו קאבינעטסרן אין די פארשטי דיקע וואלן, ניט אנדערש ווי אן בעטער קאבינעטס.

האט ער לכתחילה געהאפט אז נאפיטאליע פון דער ארבעטער פא אין סיאהם האבן. ווען די האפ האט אפגעגעבן, האט ער קלערט, אז ער וועט דארטן אריינשטעלן זיין קאנדידאטן. נאר ווערלכע ס׳איז דארטיקע ארבע ארגאניזאציע וועט אים נאכזיכן. און איצט דערציילט זיך שוין, נ ניט פון קען ארבעטער ארגאניזא ער שטעלט אריינס דארטן זיין קא דאטור, ווי אן ארבעטער קאנדידאט פארטיי!

* * *

סיאהם האדבאר איז פון דער א טער פארטיי פריער באשטימט גע פאר מר. מאקדאָנאלד, ווייל דאנ עס עווען דער זיכערסטער ארבעטער צירק אין לאנד: אין דער לעצטע האט מר. מאקדאָנאלד געקראנט ד איבער 35 טויזנט שטימען, צו 12 זענען פאר דעם קאנסערוואטיוון דידאט אין דעם ליבעראלן קאנד צוזאמען.

אין איצט קלאר, אז דר פארטיי וועט דארט ארויסשטעל איינענעם קאנדידאט, קענן מר. דאנאלד, וועלכער וועט זיך ד שטיצן הויפטזאכלעך אויף אן ב טויזנט קאנסערוואטיוון און ליבע שטימען, און דערנאך ערשט אויף ער וועט קאנען באפרייזן פון ד מער־שטימען פונם אפיציעלן ארג קאנדידאט.

* * *

אבער דער געפיל פון מאנ אים פארדרייט דעם קאפ. ער כער, אז ער וויים בעסער פון ס׳איז אנדערש וואס אין גוט פאלק בכלל. און פאר די א בפרט.

ער האט זיך דערפאר כסדר

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY OCT 14 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

Classified Section קלאסיפייד סעקשאן

פפציעלע פריין פאר ארווערטייזינג אין דער קלאסיפיצירטער אפטיילונג:

איין פאל, 5ס. פער אנייט ליין — 3 מאנאטן, $2.15 אנייט ליין
פאר א וואך, 20ס. " " — 6 מאנאטן, $4.00 " "
פאר א מאנאט, 75ס. " " — פאר 1 יאר, $7.50 " "

צו פארקויפן :-: FOR SALE

נייע באונגאלאו פון 5 רומס מיט א באהייצטען סאן רום, אוק פינישינג, פייער פליים, הייסע וואסער באהייצונג, מיט אלע מאדערנע איינריכטונגען, וואונדערבאר אויסגעדעקאָרירט איסט אף מיין סטריט. פריין $5.000. א גרויסער סנעפ.

סוויטס צו פארענטן אין די בעסטע אפארטמענטס אין דער נאָרט ענד אן אנדערע געגענען. מיר האבן דעם גרעס־טען אויסוואל פון סוויטס פון 2 ביז 5 רומס, רענט פון $20 ביז $60..

אינשורענס פאר אלערליי צוועקן.. געלט צו לייען אויף א ביליקן אינטע־רעסט.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאנס 761 55 אדער 53 807

צו פארענטן :-:

2 רום סוויט, גרויסע ליכטיקע רומס, גאז, עלעקטריק, טעלעפאן און אלע באַ־קוועמלאכקייטן. מעסיקע רענט צו די ריכטיקע שכנים. זיך ווענדן אין 367 טשארלס סטריט.

צו פארענטן א 5 רום פעמי מאדערן הויז, זיך ווענדן צו
MISS PATTERSON
465 Flora Ave. Winnipeg

צו פארענטן

א 5־רום קאטעדזש אויף פלאָרא אוועג. אן אפארטס סטריט.
צוויי 6־רום הייזער אויף מאניטאבא, ארום מעקגרעגאר.
גרויסע בריק סטאר, 423 — 421 סעל־קירק אוועניו.
זיך ווענדן צו דזש. פארטנאי, 419 סעלקירק אוועניו.

צו פארענטן א שיינעם 4 רום סוויט אין בלוגע בלאק, 623 סעלקירק, בלויז $30 א מאנאט, דעם מאנאט אקטאבער פריי. פרעגן סוויט 3 אין זעלבן בלאק.

ארבעטער פארלאנגט HELP WANTED

פארלאנגט א פעאיקן סיילסמאן צו פארקויפן אייגע בין די בעסטע ראדיא לייכט אין קאנאדע. דער ריכטיקער מאן קאן מאכן א שיין לעבן. אין האבן א שטענדיקן דזשאב. זיך ווענדן צו דאס אידישע וואָרט באקס 7515.

צו פארענטן א בוטשער שאפ פאר כשר׳ע פלייש, מיט אלע באקוועמלאכ־קייטן, ביליק רענט. זיך ווענדן אין גראזנס גראסעטעריע, 541 סעלקירק.

צו פארענטן 2 ניט געפארנישטע רומס נעבן סטאוו און באד באזונדער. גוט פאר א קאפל. זיך ווענדן אין 280 רעדוואוד אוועניו.

שטעלע פארלאנגט SITUATION WANTED

א דיפלאָמירטער העברייאישער לערער (סונגל), פון ווילנער העברייאישן סע־מינאר, אנגעפירט דריי יאר מיט א העברייאישער שול אין אייראָפּע. קאן תלמוד. צופרידנהייט גאראנטירט. זוכט א שטעלע אלס לערער. אין שטאט אדער קאנטרי. זיך ווענדן צו
REV. GOLDSTEIN
Estevan, Sask.

ביטי ניט זיכער ווענן עפענונג פון סי. פי. אר. שאפס

קאלגארי, אלבא., אקט. 6. — ע. יו. ביטי, פרעזידענט פון די קענדער־ען פאסיפיק איינבאנען, האט דא דערקלערט צו מעיאר דייוידסאן, אז ער קאן דערווייל גארנישט נייס זאגן וועגן דעם, וועגן די געשלאסענע סי. פי. אר. שאפס וועלן צוריק געעפנט ווערן.

מעיאר דייוידסאן האט דערקלערט מר. ביטי, אז די צושליסונג פון די אנדערן שאפס דא האט ארויסגעוואָרפן ניין הונדערט ארבעטער אויפן גאס, וואס האט שטארק פארערגערט די אזוי אויך שווערע ארבעטסלאזיקייט אין שטאט. מר. ביטי האט געענט־פערט, אז די שליסונג פון די סי. פי. אר. שאפס אין פארשיידענע טייגלן פון לאנד איז געווען אבסאָלוט נוי־טיק צוליב די עקזיסטירנדיקע באַ־דינגונגען.

ספעשל

אויף
פאטיטאס און ווערזשעטייבעלס ערשט־קלאסיקער ווינטער סטאק
פאטיטאס, 30 סענט א בושל
בוריקעס, 1 סענט א פונט
קרויט, 1 סענט א פונט
מערן, 1½ סענט א פונט
ציבעלעס, 2 סענט א פונט
פארסניפס, 2½ סענט א פונט
מיניקיקס, דעליוועריי — פאטייטאס, 5 בושל, ווערזשעטייבל, 30 פונט, אויב איר נעמט עס אליין, 5 סענט א בושל וויינטער.
E. BURDETT & SONS
87 631 307 Elgin Ave. 87 632

אדווערטייזט אין „דאס אידישע וואָרט" — עס וועט זיך איך באצאלן

פערזענלאכעס :-: PERSONAL

וואלץ און נייסטער פאקס טראט, נאר ראנטירטער קורס $5.00. טעפ דענסינג קלאסן פאר ביזנעס מיידלאר, קלאסן פאר קינדער.
פראפעסאָר און מיס סקאט
LYCEUM PRIVATE STUDIO
Phone 88 106

היים און אפיס פארניטשור פארלאנגט פאר מזומן געלט.
KILSHAW'S
Auctioneers
Canada Bldg. Phone 29 040

מעדיצינישער מאסאזש
מרס. ה. ערעל־סאלאוויי
פראפעסיאנעלע מאסאזשיסט, אויסגעלערנער מער דערפאלג אין נאראנטירען פאריליזס און אלע פארמעס פון רומאטיזם.
223 KENNEDY ST.
Phone 21 930 Res. 56 766

מאוועינג פעקינג קרייטינג שיפינג
25 817 — מינימום — 25 817
National Carriage & Storage Ltd.

שפיין פעקלאך קין רוסלאנד
דיזיס פריי דעליווערט. קומט אדער שרייבט פאר פרייען ליסט. שיפסקאר־טען. טעלעפאן 087 54.
G. P. FRIESON
178 Burrows Ave., Winnipeg, Man.

מיר באטן אייך אן די דאזיקע באדינונגען:
אוטא טראנספארטאציע. קארס פארן אפ טעלאך אין יעדער דירעקציע. פארזיכערונג זיך מיט אייערע רעזער־וואציעס אין פאראויס.
פרעגנטש פאליישינג
פארניטשור פארזיכט און איבערגעפאליטש
פיאנאס פארריכט און אנגעסטימט
ראדיא סערוויסעס, פארריכט און עריאלס אויפגעשטעלט
אדרעס איידזשענסי פאר וואוד׳ס קויל קאמפאני — קויל, קאוק און האלץ.
CANADIAN & AMERICAN AUTO TRANSPORTATION BUREAU
382 Donald St. Phone 86 139

אנשוועענס
די עלטסטע און ראיעלסטע לעבנס פייער און אוטאמאטיל קאמפאניס
ריל עסטייט
שנעלע, ארענלאכע באהאנדלונג פאר קויפער און פארקויפער. פארטגע־דישעס אין לאנגס אונזער ספעציאליטעט
שיפס קארטן און געלט שיקונג
דורך „באלטיק אמעריקא ליין"
געשעפט געלעגנהייטן
דער גרעסטער אויסוואל פון גוטע גע־שעפטן אין שטאט און אין פאנטרי. עס וועט זיך אייר באצאלן זעהן
ח. פערלמאן און נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
874 Main St. Phone 51 000

פייפס אנטיקן
פארניטשור פון נוצלאכקייט אין שיינ־קייט, זעלטענע אלטע שטיקער, אינ־פארטירט פון קאטאלאנד, דזיעקס פון אלטע שאטלענדער אפאיליעס וועלכע האבן זיי געהאט אין באוויץ און זיי אפגעהיט.
445 מיין סטריט טעלעפאן 249 88

פון ספעציאליסטן. דר. עטל מאפלינג, אלע פון קראנקהייטן באהאנדלט. 409 באיר־בילדינג, טעלעפאן 787 80.

צו פארענטן :-: FOR RENT

3 און 4 רום סוויטס צו פארענטן אין וואָרפיען בלאָק. הייסע וואסער מאנ און נאכט. ביליק רענט. זיך ווענדן אין 203 מעקגרעגאר סטריט.

באלטיק אפארטמענטס
קאר. אייזינס און מאניטאבא
צו פארענטן 3 און 4 רום סוויטס שיין דעקאָרירט, סקרינד באלקאנס רענט רעזוניצרט זיך ווענדן צום קערטייקער, סוויט „די", טעלעפאן 56 668.

סוויט צו פארענטן
ראמאנא קאורט, 269 פריטשארד עוו. 3 רומס און באד אין מאָדערנעם בלאָק. עלעקטריק רענדיש, $32 ביז $41 א מאנאט. קאן אריינמופן דעם 1טן אק־טאבער. זיך ווענדן צום קערטייקער.
RAMONA COURT
269 PRITCHARD AVE.

צו פארענטן 1 אדער 2 ניט־געפערנ־טע נישטע רומס פאר א סינגל מאן אדער פאר א יונגער קאפל, מיט אדער אן באד. זיך ווענדן אין 471 פאלערזש עווע., טעלעפאן 726 57.

צו פארענטן דריי גרויסע וואריפע און ליכטיקע רומס, עלעקטריק אויוון, הייס־סע וואסער, אלע באקוועמלאכקייטן. קאן באלד אריינמופן. זיך ווענדן אין 476 פריטשארד עוועניו.

א סטאר מיט רומס אין א גוטן רעזו־רענשעל לאקיישאן, רענט ביליק. קוי־נע פויקסטשורס און סטאק איבערצונע־מען. זיך ווענדן אין 266 סאלטער סט.

ד׳י־פעס, מאניטאבא

זייער א שיינע ברמצוה איז ביי אונז, אין ד׳י־פעס, געפראוועט געווארן דעם צווייטן טאג ראש־השנה, ביי מר. און מרס. סעם שקלאוו פון זייער זון ניסל. דער ברמצוה האט געלייענט די הפטרה אזוי אז פיל בר־מצוה׳ס פון גרויסע שטעט וואלטן זיך געפאנט נע־מען א ביישפיל. נעמענדיק אין אנבאר טראכט דעם פאקט וואס עס פעלן דא די נויטיקע לערער. אין געווען א פאר־גענינג צו הערן ווי ער האט געזאגט די הפטרה נעניט, סיי אין דער עברי אין סיי אין דער גנינה.

נאכן דאוונען האט מר. שקלאוו פארבעטן דעם נאנצן עולם צו זיך אהיים, וואו ביי שיין געדעקטע טישן האט מען פארבראכט ביז מען האט ווידער געראפט גיין אין שול צו נחת. מר. פליישמאן, פון ווינניפעג, וועלכער איז געווען ביי אונז חזן, דעם ״מים־נוראים, האט געהאלטן זייער א געלונ־גענע רעדע, וואס האט זיך זייער נע־פאסט צו דעם ענין. מר. מעסק קלאר מר האט אויסגעדרוקט די מיינונג, אז ס׳וואלט געווען א יושר אז אונזער מנין זאל האבן אן איינענע ספר־תורה. די פראגע איז זייער ווארים דיסקוטירט געווארן, און ס׳איז באשלאסן געווארן אז איה״ש צום נעקסטן יאר זאל מען האבן אן איינענע ספר תורה אין מען זאל ניט דארפן אנקומען צו די חסדים פון שטאט צו לייען א ספר. דערנאך האט אונזער פרעזידענט, מר. שעף, נעענטן יערן איינעם דאס ווארט, און יעדער האט אויסגעדריקט זיין פאר־גענינג און געוואוסן מר. און מרס. שקלאוו זיי זאלן זעען נחת אין אלע זייערע קינדער און אז זייער א גע־חויבענער שטימונג איז מען זיך צע־נאנגען.

⁂

דאס יאר האט מיר געהאט מר. פליישמאן, פון ווינניפעג אלס בעל־תפלה אויף ״מים־נוראים. אין נאמען פון אונ־זער נאנצן מנין דריק איך אויס אונ־זער דאנק צו מר. פליישמאן פאר דעם גייסטיקן פארגענינג וואס ער האט אונז פארשאפן די צוויי וואכן וואס ער איז געווען מיט אונז. זיינע תפלות וואס זיינען ארויסגעקומען פון אמת׳ן הארצן האבן נעמאכט דעם נויטיקן איינדרוק אויף די צוהערער. ספעציעל אין געווען אן עונג רוחני צו הערן זיינע גלונגענע רעדעס וואס האבן זיך צוגעפאסט צו דער צייט און ארט. מיר האבן אזעל־כעס ניט געהערט און ווער ווייסט צי וועלן מיר דאס ווייטער הערן.

מיר ווינשן מר. פליישמאן ער זאל קענען האלטן זיינע רעדעס מתוך הר־חבה מיט א גרינג הארץ און מיט פיל פארגענינג.

עד. שעף, פרעזידענט.

איצט פרובירט דעם דאזיקן אינטערעסאנטן

MAGIC MENU

MAGIC BAKING POWDER

* ניט אכטונג אויפן צייכן פון יעדער טין. דאס איז אייער גאר־ראנטיע, אז מערזשיק בייפינק פאורער אנטהאלט ניט קיין אלום אדער וועלכן עס איז שער־לאכן מאטעריאל.

פרובירט מיס לאוטאנ׳ס רעסיפי פאר
*״מערזשיק״ טייטלען קוקיס

3 קאפס ראה אוטס	¼ טייעספל זאלץ
2½ קאפס מעל	1 קאפ ברוינעם צוקער
3 טייעספל מערזשיק	½ קאפ שארטענינג
בעקינג פאָורער	½ קאפ פוטער
	½ קאפ מילך

לייגט אריין די ראה אוטס אין א שיסל, ווייט די מעל, בעקינג פאורער און זאלץ און צוקער צוזאמען, גיט צו די אוטס, צערייבט די פוטער מיט׳ן שארטענינג, גיט צו צו דעם מרוסקענעם געמיש מיט מילך. מישט אלץ צו־זאמען, ווערלעגט עס אויס, שניידט מיט א קייזאבריקן ״מאטער״ און באקט עס אין א מעסיק הייסן אויוון. פלעגט אן גיט דעם פאלגענדן געמיש. איין קוק צוקער־בענג טייטלען, 1 קאפ ברוינעם צוקער, 1 קאפ הייסן וואסער. קאכט עס גוט און לייגט עס אריין צווישן די קוקיס.

אדער פיניש די קוקיס ווי אילוסטרירט. האט די פיליגנ גרייט ווען איר מאכט דעם מיל. מאר די קוקיס, ווען די קוקיס זיינען אויסגעגעסן מיט א פיינעם ״מאר־טער״, שניידט אויס די ״צענטערן״ פון א האלבן ראונד, לייגט אויף א פולע לעפל פון די דיקע טייטלען גע־זיכאכן אויף די ניט נעשניטענע ברעגן, לייגט די אפענע אינעער דעם פיליגנ, קלעפט גוט צוזאמען די ברעגן און באקט אין א מעסיקער היץ.

קוקיס געמאכטע אין קאנאדע סהורות.

אין פלאנטער פון לעבן...

א העכסט שפא־נענדער ראמאן פון דעם מא־תערעם אידישן לעבן אין אמעריקע

פון מ. ס.

(פארזעצונג)

זי האט א ציטער געטאן. זי האט געוואוסט וואס ער מיינט. עס איז נע־ווען דער מאמענט אויף וועלכן זי האט געוואוסט, אז פאר וועלכן זי האט זיך געשראָקן אין דער זעלבער צייט, אבער פאר וואס היינט... גראד היינט... ווען איר מח איז קראנק און ווען איר פאנ־טאזיע צערייצט.

— איך ווייס... איך ווייס... האט זי געמורמלט שטילערהייט — אבער ניט היינט, ניט היינט...

נאדבער האט געשמייכלט.

— פארוואס ניט היינט? וואס איז דען אנטערשייד. היינט צי מאר־גען... איר ווייסט, טייערע חוה... איר ווייסט וואס איך מיין...

זי האט אויפגעשווערט. היינט האט זי זיין קול נ׳ טנעקאנט. פארטראגן. היינט האט זי זיך נעפילט אומווערדיק צו ריידן וועגן אזעלכע ערדישע זאכן. היינט האט זי געוואלט ערדישע פעס־לעכע זאכן. אין פאר וועלכן זי האט געלעבט אין דער זעלבער צייט, אבער פאר וואס היינט... וועגן איר מח איז קראנק און וועגן איר פאנ־טאזיע צערייצט.

— איך ווייס... איך ווייס... האט זי נעמורמלט שטילערהייט — אבער ניט היינט, ניט היינט...

נאדבער האט געשמייכלט.

— פארוואס ניט היינט? וואס איז דען אנטערשייד. היינט צי מאר־גען... איר ווייסט, טייערע חוה... איר ווייסט וואס איך מיין...

זי האט אויפגעשווערט